

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
281-36/17
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

BEOGRADSKI CENTAR
ZA LJUDSKA PRAVA

дел. бр. 14928 датум: 12. 04. 2017. г.

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

ПРАЋЕЊЕ ПОСТУПАЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА ПРЕМА МИГРАНТИМА И
ТРАЖИОЦИМА АЗИЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Извештај о посети Прихватном центру у Дивљани

Београд, април 2017. године

МАНДАТ НАЦИОНАЛНОГ МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака¹ прописано је да Национални механизам за превенцију тортуре (у даљем тексту: НПМ) обавља посете установама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе, у циљу одвраћања државних органа и службених лица од било каквог облика мучења или било ког другог облика злостављања, као и ради усмеравања државних органа ка стварању смештајних и осталих животних услова у установама у којима се смештају лица лишена слободе у складу са важећим прописима и стандардима.

НПМ има право: на несметан, ненајављен и свакодобан приступ свим установама и свим просторијама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе; да насамом разговара са тим лицима и са службеним лицима, која су обавезна да сарађују тим поводом, као и са свим осталим лицима која могу имати информације значајне за поступање према лицима лишеним слободе; на приступ свој документацији која се односи на та лица; да надлежним органима даје препоруке у циљу побољшања начина поступања према лицима лишеним слободе и унапређења услова у којима се она задржавају или затварају.

У члану 2а Закона одређено је да Заштитник грађана обавља послове НПМ и да у обављању тих послова сарађује са омбудсменима аутономних покрајина и удружењима чијим је статутом предвиђени циљ удруживања унапређење и заштита људских права и слобода, у складу са законом.

У институцији Заштитника грађана формирана је посебна организациона јединица "Секретаријат Националног механизма за превенцију тортуре", која обавља стручне послове НПМ, чији је мандат одређен чланом 4. Опционог протокола за превенцију тортуре. Секретаријатом руководи секретар НПМ у складу са смерницама заменика Заштитника грађана, задуженог за заштиту права лица лишених слободе.

Заштитник грађана и Покрајински омбудсман АП Војводине су потписали Меморандум о сарадњи у обављању послова НПМ,² којим је предвиђено је да ће Покрајински омбудсман активно учествовати у посетама мониторинг тима НПМ установама у којима су смештена лица лишена слободе, а које се налазе на територији АП Војводине.

На основу спроведеног поступка по јавном позиву,³ Заштитник грађана је изабрао удружења са којима ће остваривати сарадњу у обављању послова НПМ, и то: Београдски центар за људска права, Виктимолошко друштво Србије, Група 484, Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом (MDRI-S), Комитет правника за људска права (YUCOM), Међународна мрежа помоћи (IAN), Одбор за људска права – Ваљево, Хелсиншки одбор за људска права у Србији и Центар за људска права – Ниш.

По обављеним посетама, НПМ сачињава извештаје које доставља посећеним установама. Након тога, НПМ одржава стални дијалог са посећеном установом, као и органом у чијем је саставу та установа, у циљу отклањања утврђених недостатака који могу довести до појаве тортуре, нељудског или понижавајућег поступања.

¹ "Сл. лист СЦГ – Међународни уговори", бр. 16/05 и 2/06 и "Сл. гласник РС – Међународни уговори", бр. 7/11.

² Потписан 12. децембра 2011. год.

³ Објављен 29. јануара 2016. год. у "Сл. гласнику РС".

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

ПОСЕЋЕНА УСТАНОВА	Прихватни центар у Дивљани
ЦИЉ ПОСЕТЕ	Праћење поступања надлежних органа према мигрантима и тражиоцима азила
ПОСЕТУ ОБАВИО	Заштитник грађана, у сарадњи са Београдским центром за људска права
ДАТУМ ПОСЕТЕ	03. април 2017. године
НАЈАВА ПОСЕТЕ	Посета је претходно најављена
ТИМ ЗА ПОСЕТУ	Вођа тима: Марко Анојчић, <i>Стручна служба Заштитника грађана/НПМ</i> Чланови тима: Јелена Самарџић, <i>Стручна служба Заштитника грађана/НПМ</i> Ана Окановић, <i>Стручна служба Заштитника грађана/Сектор за права детета, родну равноправност и заштиту социјалних и културних права</i> Душан Покушевски, <i>Београдски центар за људска права</i> Милена Васић, <i>Београдски центар за људска права</i> Преводиоци: Момир Турудић, <i>фарси језик</i> Радуан Мансоури, <i>арапски језик</i>

САРАДЊА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА СА ТИМОМ НПМ

Службеници ангажовани у Прихватном центру у Дивљани су остварили пуну сарадњу са тимом НПМ, омогућивши му да несметано обави свој мандат. Службеници су пружили све тражене информације и омогућили приступ просторијама и инсталацијама, несметан увид у тражену документацију и ненадзиране разговоре са мигрантима по избору чланова тима.

ТОК ПОСЕТЕ

Након представљања мандата и чланова тима НПМ руководству Прихватног центра и координатору Комесаријата за избеглице и миграције (*у даљем тексту: Комесаријат*) за југоисток Србије, тим НПМ је, подељен у неколико група, обавио разговоре са службеницима који су овде ангажовани и са мигрантима, остварио увид у релевантну документацију и обишао просторије за смештај. Напоследку, на завршном разговору са руководством су изнети главни утисци о посети и налази чланова тима о стању у Прихватном центру и поштовању права миграната.

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Прихватни центар у Дивљани је смештен у Омладинско-рекреативном центру "Дивљана", који се налази у истоименом излетишту, 5 километара од Беле Паланке. Омладинско-рекреативни центар је недавно реновиран средствима из донација. Збрињавање миграната је уговорено тако да Комесаријат плаћа Омладинско-рекреативном центру ноћења и исхрану за мигранте.

Први мигранти су усељени 30. децембра 2016. године и овде се налази њих 240. Капацитет Центра је недавно повећан за 50 и сада има места за 260 особа. Од почетка рада 2 породице су трајно напустиле Центар, а прилив нових миграната је стао. Од укупног броја, 238 миграната је изјавило намеру да тражи азил у Србији и упућени су у овај Центар, а 2 су недавно рођене бебе које су у процесу уписа у матичну књигу рођених. Потврде о израженим намерама за тражење азила је издала Полицијска управа за град Београд, а превоз миграната од Београда до Дивљане су организовали Високи комесаријат Организације уједињених нација за избеглице (UNHCR) и невладине организације.

Из Авганистана је пореклом 104 миграната, из Ирака 104 миграната, из Сирије њих 18, из Ирана 9, из Гане 4 и из Палестине 1. Пунолетно је 136 миграната (65 мушкараца и 71 жена), а малолетно 104 (57 дечака и 47 девојчица). У Центру се налази 8 пунолетних самаца, а остало су породице. Нема особа са инвалидитетом: према наводима службеника Комесаријата мигранти са инвалидитетом се и не доводе у овај Центар, јер овде нема услова за њихов смештај. Трудно је 6 мигранткиња.

У Центру је у тренутку посете било ангажовано 7 службеника Комесаријата (5 мушкараца и 2 жене) у седмодневној смени, током које спавају у Центру. Они раде у 2 смене по 8 сати. Такође, овде се налази особље Омладинско-рекреативног центра "Дивљана" које припрема и служи храну, одржава хигијену простора и обавља послове обезбеђења. У Центру је свакодневно у периоду од 14 до 21 часа присутан један радник Омладинско-рекреативног центра који је задужен за безбедност. Током ноћи нико од службеника не дежура, већ се одређује по један мигрант из смештајних објеката који су задужени да, уколико се догоди нека ургентна ситуација, о томе обавесте службенике Комесаријата. Имајући у виду да се Прихватни центар налази у шуми, да је удаљен од насељених места и да се налази релативно близу државне границе,⁴ као и да скоро три четвртине његове популације чине жене и деца,⁵ НПМ сматра да је потребно посветити повећану пажњу безбедности миграната који су овде смештени.

⁴ Гранични прелаз Градина је удаљен око 65 километара.

⁵ 175 од укупно 240 миграната који су смештени овде су жене и деца.

1.

ПРЕПОРУКА

Комесаријат за избеглице и миграције ће предузети мере како би се у Прихватном центру у Дивљани обезбедило континуирано (24-часовно) дежурство радника.

Полицијски службеници Полицијске станице у Белој Паланци једном дневно обилазе Центар, а стручни радници надлежног центра за социјални рад на позив. Медицинско особље је ангажовано у Центру у 1 смени. Службеници Канцеларије за азил Министарства унутрашњих послова до сада нису долазили. Министарство унутрашњих послова је обавило такозвано профилисање миграната који су овде смештени, односно службеници овог Министарства су поново евидентирали све присутне мигранте.

2.

ПРЕПОРУКА

Канцеларија за азил ће према мигрантима којима су издате потврде о израженим намерама да траже азил у Републици Србији и који се налазе у Прихватном центру у Дивљани предузети радње прописане Законом о азилу.⁶

Стално су присутни и представници Међународне организације за миграције (*IOM*), који сходно потребама превозе мигранте, а Центар редовно посећују представници *UNHCR*. Током марта 2017. године Центар су обишли и представници Дечијег фонда Уједињених нација (*UNICEF*) и службеници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

2. СМЕШТАЈ МИГРАНАТА

Центар се састоји од три објекта. У једном су службене просторије, просторије за смештај службеника Комесаријата, амбуланта и кухиња са трпезаријом. Два објекта су предвиђена за смештај миграната и састоје се од приземља и спрата са собама и купатилима. Собе су распоређене по боксовима. У сваком боксу су по три собе, а у свакој соби се налази по шест лежајева (по три кревета на спрат) и комодe за одлагање личних ствари. Поред сваког бокса је једно купатило.

У једном од објеката за смештај се налази просторија која је намењена за дневни боравак. Ова просторија још увек није адаптирана ни адекватно опремљена за ову намену и у њој осим пар столица нема другог намештаја. У Центру не постоји могућност праћења телевизије нити приступа интернету. Према наводима службеника Комесаријата, услуга интернета је обустављена зато што Омладинско-рекреативни центар није

⁶ "Сл. гласник РС", бр. 109/07.

измирио дуговања, а требало би да у наредном периоду од Комесаријата добију 4 телевизора.

По доласку у Центар, мигранти прво имају лекарски преглед, како би се утврдило да ли болују од неке заразне болести. Уколико дођу током ноћи, када у Центру није присутан лекар, онемогућава им се контакт са осталим мигрантима и смештају се у посебну собу где сачекају долазак лекара. Након предузимања мера које препоручи лекар, смештају се у слободне собе. Према наводима, не обављају се претрес ствари нити лични претрес. Приликом смештања мигранти нису раздвојени по земљама порекла, а сви чланови породице се смештају заједно.

Мигранти су евидентирани у униформним табелама које се воде у свим прихватним центрима, у које се од личних података уписују: име и презиме, пол, узраст (да ли је малолетан или пунолетан), земља порекла, датум рођења и међусобни породични односи. Извештаји о бројном стању и структури се достављају Комесаријату на дневном нивоу, а информације о попуњености капацитета се шаљу и Министарству унутрашњих послова и Војсци Србије. Комесаријату се достављају и месечни извештаји о стању и догађајима у Центру.

Двориште Центра није ограђено и мигранти се слободно шетају испред објекта за смештај. Сви изласци из Центра се евидентирају. Уколико мигранти желе да изађу, потребно је да се јаве руководиоцу Центра, који им издаје "Евиденциони картон улазака и излазака". Постоје 2 врсте овог документа: за изласке на неколико сати до оближњих насеља или за дужа одсуства (до 72 сата), која мигранти најчешће искористе за одлазак до Београда. Изласци до оближњих насеља се обављају током дана и службеници Комесаријата пазе

да током дана не буде више од 10% од укупног броја миграната који напуштају Центар ради локалних излазака. Према службеним наводима, оваква процедура се углавном поштује: мигранти се јављају и на време враћају у Центар, изузев 2 породице које се након пријављеног дужег одсуства нису вратиле. На спорадична кршења процедуре службеници су до сада реаговали разговором са мигрантима.

3. ЗБРИЊАВАЊЕ МИГРАНАТА

Према службеним наводима, Центар располаже довољним количинама резервне гардеробе и других ствари неопходних за збрињавање миграната. Постојећи вешерај Омладинско-рекреативног центра, који је опремљен са две машине за прање веша, користи се за прање постељине. Личне ствари мигранти перу на руке, за шта им се обезбеђује прахак. Хигијенски пакети деле се на 2 недеље. Тиму НПМ је дата на увид евиденција расподеле средстава за одржавање хигијене која је обављена 25. марта 2017. године и објашњено да се равномерна расподела ствари обезбеђује тако што се оне деле по собама.

Хигијену појединих заједничких просторија и круга Центра одржавају радници Омладинско-рекреативног центра у 2 смене, а од миграната се тражи да сами чисте просторије које користе, у вези чега нису примећени проблеми. Уочено је да је хигијена

на добром nivou и да су све просторије које је тим НПМ обишао чисте и уредне. У Центру је за 18 особа (1 бокс) обезбеђен 1 тоалет са 2 туша, 2 нужника и 2 лавабоа.

Према наводима службеника, у Центру се појављивао проблем недостатка топле воде. Такође, већина миграната са којима је обављен разговор су се пожалили да нема довољно топле воде, а у тренутку посете тима НПМ у тоалету је није било.

3.

ПРЕПОРУКА

Комесаријат за избеглице и миграције ће предузети неопходне мере како би се у Прихватном центру у Дивљани обезбедила довољна количина топле воде за потребе лица која бораве у Центру.

Исхрану, 3 obroka дневно, обезбеђује Омладинско-рекреативни центар. Јеловник је заједнички утврђен од стране представника Комесаријата и Омладинско-рекреативног центра, а за мигранте који су на посебном режиму исхране израђују се посебни јеловници. Поред кухиње се налази пространа трпезарија у којој су видно истакнута

обавештења да су оброци халал и о временима расподеле оброка. Ради одржавања нивоа хигијене, мигрантима је забрањено да једу ван трпезарије.

Комуникација са мигрантима се одвија коришћењем енглеског језика или посредством преводилаца за арапски језик, од којих је по 1 присутан у свакој смени. Преводилаца за друге језике нема. Поједини мигранти су се члановима тима пожалили да се информације које су им од значаја преносе на арапском, преко преводиоца за арапски, па их прво приме они који разумеју арапски језик, због чега они који га не разумеју не успеју да благовремено реагују на различита дешавања. Према наводима запослених, успостављен је контакт са једном невладином организацијом ради обезбеђивања преводиоца за фарси језик и та организација је најавила да ће га пронаћи и ангажовати. **НПМ би желео да добије информацију о ангажовању преводиоца за фарси језик у Прихватном центру у Дивљани.**

У оквиру Центра је истакнут Правилник о кућном реду у центру за азил.⁷ **Аналогну примену овог Правилника НПМ је утврдио и приликом посета другим прихватним центрима⁸ и оценио је као добру праксу, с обзиром да општим прописом није регулисан кућни ред прихватних центара.**

Мигранти имају своје представнике који су у сталном контакту са службеницима Комесаријата и сваког петка се са њима одржавају састанци, током којих могу изнети евентуалне примедбе и предлоге и добити информације у вези са радом Центра. **Одржавање периодичних састанака са представницима миграната, поред редовног начина обављања комуникације између службеника и миграната, НПМ сматра добром праксом коју би требало да следе и остали прихватни центри.**

4.

ПРЕПОРУКА

Комесаријат за избеглице и миграције ће у свим центрима за смештај и збрињавање миграната организовати учестале периодичне састанке службеника и представника миграната, током којих би мигранти добили њима значајне информације о дешавањима у центру и могли да службеницима укажу на евентуалне проблеме у вези са радом центра и изнесу предлоге за њихово решавање.

Уочено је и да су у оквиру Центра истакнути и обавештење о могућности притуживања на рад службеника ангажованих у Центру, што је у складу са препоруком НПМ упућеној Комесаријату након посете Прихватном центру у Шиду,⁹ као и Информатор за тражиоце азила, који је саставио Комесаријат. Према наводима руководиоца, у почетном периоду рада Центра је било усмених примедби да се поједини службеници Комесаријата повишеним тоном обраћају мигрантима, што је решено реакцијом руководства и променом састава смена. Нико од интервјуисаних миграната се члановима тима НПМ није пожалио на неадекватно поступање службеника. Такође, у почетку су се мигранти жалили на недовољно грејање и тражили

⁷ "Сл. гласник РС", бр. 31/08

⁸ Извештај о посетама Прихватним центрима у Принциповцу, Шиду и Адашевцима, бр. 281-98/16, дел.бр. 48887 од 12. децембра 2016. год; Извештај о посети Прихватном центру у Обреновцу, бр. 281-5/17, дел.бр. 5347 од 08. фебруара 2017. год.

⁹ Извештај о посетама Прихватним центрима у Принциповцу, Шиду и Адашевцима, бр. 281-98/16, дел.бр. 48887 од 12. децембра 2016. год.

да им се обезбеди посебна просторија за молитве, што према речима руководства није било могуће учинити, због непостојања довољно просторија за све вероисповести. Молитве се обављају у спаваоницама или у дворишту Центра.

Службеници Комесаријата наводе да сукоба између миграната углавном нема, али да се једном догодио инцидент, који је био проузрокован коришћењем алкохола, због којег је у Центар позвана полиција. Поред тога, у почетном периоду је било проблема са локалним становништвом и оближњим манастиром, јер су мигранти улазили у њихове поседе. Тада је такође била позивана полиција. Ови проблеми су решени разговором и више се нису понављали.

Лекар и медицински техничар су присутни у Прихватном центру од понедељка до суботе од 8 до 17 часова. Они су иначе запослени у Дому здравља у Белој Паланци, а овде су ангажовани средствима хуманитарних организација, које такође обезбеђују и медицинску опрему и лекове. Такође, патронажна служба Дома здравља обилази жене и новорођенчад. Ако постоји потреба за лекарском интервенцијом ван радног времена медицинског особља позива се Служба хитне помоћи из Беле Паланке. Захтевније медицинске интервенције се обављају у Општој болници у Пироту или у Клиничком центру у Нишу, докле мигранте превози ИОМ. Уколико је дијагностификована заразна болест код неког до миграната, он се измешта у карантин, односно у засебну собу. Лекар је навео случај пар мигранта који су оболели од варичеле.

Према речима лекара, велики проблем представља споразумевање са мигрантима са фарси говорног подручја, због недостатка преводиоца за фарси језик. Комуникација са овим мигрантима се обавља или на енглеском језику, уколико мигрант-пацијент разуме овај језик, или се позивају невладине организације како би се преко телефона обезбедиле услуге преводиоца.

3.1. Малолетни мигранти

У моменту посете, у Центру се налазило 104 малолетника (57 дечака и 47 девојчица). До 4 године старости је 44 деце, а 2 детета (брат и сестра) су без пратње родитеља. У оквиру Центра је оспособљена соба за смештај породиља са бебама, а 2 мигранткиње су се недавно породиле. У Центар је смештена жена са дететом чији је супруг погинуо током пута, у саобраћајној несрећи која се догодила у Србији. Радници центра за социјални рад долазе ретко, по потреби и позиву. Одоласку два малолетника без пратње родитеља су информисани по њиховом пријему и обавили су разговор са њима.

5.

ПРЕПОРУКА

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања ће, у сарадњи са надлежним центром за социјални рад, обезбедити присуство стручних радника у Прихватном центру у Дивљани, у циљу заштите малолетних и других рањивих група миграната.

Дечији кутак је тренутно у фази реновирања и адаптације. Недавно је оспособљена једна просторија – учионица за рад са децом и одраслима, у којој невладине организације 3 - 4 пута недељно држе радионице забавног и едукативног карактера, као и часове енглеског језика.

На основу разговора са братом (10) и сестром (15), малолетницима без пратње родитеља, утврђено је да су их на пут са рођацима послали родитељи који су остали у њиховој земљи порекла. Не намеравају да остану у Србији, већ планирају одлазак у Немачку, где им се налазе други чланови породице. Током пута нису имали већих проблема, новац су им дали родитељи и нису били приморавани на рад. Старатељ им није постављен, а раднике центра за социјални рад су видели само једном током досадашњег боравка у Прихватном центру. Све време пута, као и боравка у Србији, о њима брину рођаци. Боравком у овом Центру су углавном задовољни, али су се пожалили на недовољну количину хране и појединих ствари, као што су средства за хигијену, гардероба, обућа и постељина.

4. РАЗГОВОРИ СА МИГРАНТИМА

Чланови тима НПМ су обавили ненадзиране разговоре са више миграната смештених у Центру, различитог узраста, пола и земље порекла.

Обављен је разговор са десетак лица из Авганистана који бораве у Центру дуже од месец дана. Нико од њих не жели да остане у Србији. Од проблема који се односе на боравак у Центру, истакли су изузетно лош квалитет хране и средстава за одржавање личне хигијене, пре свега сапуна, од кога, како наводе, деца добијају

иритације на кожи и осип. Наводе и да постоји проблем са топлом водом, јер је има недовољно и углавном ноћу, па су принуђени да устају ноћу или изузетно рано ујутру како би окупали децу. Жаловали су се и на одсуство преводиоца за фарси језик, што им отежава комуникацију са службеницима Центра.

Разговор је обављен и са супружницима из Ирака, који су 3 недеље раније добили ћерку (сада их је 5 у породици). Наводе да у Центру бораве 1 месец, да су на пут породично кренули у септембру 2016. године и да им је намера да стигну у Аустрију или Немачку. Када су изашли из Македоније супруга је била у деветом месецу трудноће. Кријумчару у Грчкој су платили да их спроведе до Аустрије, али су на граници између Србије и Македоније опљачкани. Након тога, пут су наставили пешке и три дана су провели у шуми, где им кријумчари нису дозволили да наложе ватру да их полиција не би приметила. У вези услова у Центру наводе да нема довољно топле воде и да су принуђени да је сами загревају како би окупали децу. Поред тога, указали су на недовољну количину покривача, па исти пешкир користе и за брисање и покривање бебе. Додају да је количина хране коју добијају по оброку недовољна. Пелена има довољно, али не и одеће и обуће, ни за њих ни за децу.

Једна жена из Ирана је сама затражила разговор са НПМ. Током разговора је навела да путује са мужем, дететом старости 7 година, братом и његовом женом и да има проблема са другим мигрантима који су овде смештени зато што су она и њена породица хришћани, а велика већина других су муслимани, па их свакодневно вређају називајући их неверницима. Наводи да је терају да покрије главу, у складу са муслиманским

обичајима, да због претњи не може да спава, да су јој недавно вређали дете, што га је јако узнемирило и да су се поводом овог проблема безуспешно обраћали службеницима Комесаријата. Жена је током разговора била видно узнемирена и пар пута се заплакала, а разговору су се прикључили њени син и брат, који је потврдио њене наводе. Њих је још занимало када ће моћи да наставе пут. На завршном састанку са руководством Центра је указано на ситуацију ове породице. Службеници Комесаријата су навели да нису уочили да та породица има било какав проблем са другим мигрантима и да је њихов вероватан мотив обраћања НПМ проналажење могућности да наставе свој пут. Координатор Комесаријата за југоисток је предложио да се породици понуди смештај у неки од прихватних центара који су у његовој надлежности и за које зна да имају слободних места: у Прихватни центар у Пироту или у Димитровграду. Преко телефона је проверио са Прихватним центром у Димитровграду ситуацију са слободним местима и најавио могући долазак породице, потом је од представника *ИОМ* затражио да се током дана организује превоз породице до једног од ова два прихватна центра и напослетку је, у присуству вође тима НПМ и посредством преводиоца којег је ангажовао НПМ, понудио брату жене са којом је обављен разговор, с обзиром да је он затечен у спаваоници у којој се налази породица, да се током дана преместе у други прихватни центар и да изаберу да ли желе у Пирот или у Димитровград. Брат је одговорио да мора да се консултује са другим члановима породице и да ће до следећег дана јавити вођи смене у Центру шта су одлучили. НПМ је од вође смене накнадно добио информације да је породица ипак одлучила да остане у овом Центру и да су премештени у другу спаваоницу, те да ће се пратити њихови односи на другим мигрантима и по потреби реаговати.

Општи утисак који се стиче из разговора са мигрантима смештеним у Центру и обиласком просторија је да су материјални услови задовољавајући, као и да је међу мигрантима присутна општа забринутост због немогућности да наставе свој пут ка развијеним земљама Европе, а да свој боравак у Центру сматрају краткорочним решењем.